

Asia: SYKE/2023/828-1

Lausuntopyyntö Viron Saare-Liivi-merituulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiasiakirjoista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hankealueen koillispuolelle Pärnunlahden pohjukkaan laskeva Pärnunjoki on yksi Viron merkittävimmistä vaelluskalavesistöistä. Lausuntopyynnön yhteydessä toimitetun aineiston perusteella hankkeen YVA-vaiheissa ei ole arvioitu merituulivoimalan rakentamisen ja käytön vaikutusta lohen ja muiden vaelluskalojen käyttäytymiselle ja elinkierrolle. Mikäli hankkeesta on odotettavissa haittaa vaelluskaloille, voivat vaikutukset tältä osin olla valtioiden rajat ylittäviä. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalatalouspalvelut -yksikkö suosittelee näin ollen, että hankkeen edetessä laaditaan arvio hankkeen vaikutuksista vaelluskalakannoille.

Riianlahden alueella ei harjoiteta suomalaista silakankalastusta. Riianlahden silakka muodostaa oman Itämeren pääaltaan silakkakannasta erillisen populaation, joka ei myöskään merkittävässä määrin vaella pääaltaan puolelle (ICES 2024). Näin ollen merituulivoimapuiston rakentamisesta ei ole odotettavissa suoria haitallisia vaikutuksia Itämeren muille silakkakannoille tai Suomen silakankalastukselle pääaltaalla, Pohjanlahdella ja Suomenlahdella.

Välillisiä vaikutuksia Suomen silakankalastukselle voisi aiheutua, jos Riianlahden silakkakannat taantuisivat tai hanke vähentäisi Riianlahden kalastusmahdollisuuksia, ja tämän seurauksena Viron ja Latvian kaupallista silakankalastusta kohdistuisi aiempaa enemmän Itämeren pääaltaan puolelle. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tehtyjen selvitysten mukaan tarkasteltava hankealue ei kuitenkaan ole keskeistä silakan poikastuotantoaluetta, eikä merkittävää silakan kalastusaluetta. Arvioinnin edetessä alkuperäistä suunnittelualuetta on pienennetty ja rajattu siten, että hankkeen mahdolliset

haittavaikutukset kalataloudelle ovat vähentyneet. Voimalat on määrää sijoittaa 25–40 metrin syvyisille merialueille. Silakan kutu tapahtuu tyypillisesti tätä

matalammilla alueilla.

Silakan kudun ja kutuvaelluksen turvaamiseksi on edellä mainitun ohella esitetty esimerkiksi rakentamistöiden ajoittamiseen ja voimaloiden perustamistapaan liittyviä lieventämistoimenpiteitä. Kalatalousviranomainen suosittelee esitettyjen lieventämistoimien noudattamista hankkeen toteutuessa.

Kalatalousviranomainen kannattaa YVA-selostuksen esitystä kalataloudellisten vaikutusten seurannasta hankkeen rakentamisen ja käytön aikana. Tarvetta

korostaa se, että merituulivoimapuistojen vaikutuksia meriekosysteemiin ei kaikilta osin tunneta. Seurannan suunnittelussa ja toteutuksessa on tarkoituksenmukaista huomioida myös muut lähialueille suunnitteilla olevat merituulivoimapuistot ja näiden yhteisvaikutuksia kalakannoille ja kalastukselle. Tehdyt ja tulevat kalataloudelliset selvitykset ja tutkimukset voivat nostaa esiin tärkeitä näkökulmia, joita voidaan soveltaa muiden Itämeren alueen merituulivoimapuistojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Viitteet: ICES. 2024. Baltic fisheries assessment working group (WGBFAS). ICES Scientific Reports. 5:58. 606 pp. <https://doi.org/10.17895/ices.pub.23123768>.

Koivurinta Mikko
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Ikävalko Joonas
Varsinais-Suomen ELY - Kalatalouspalvelut -yksikkö